

22. A FILIPPI BÖRTÖNŐR MEGTÉRÉSE

(ApCsel 16,11–40)

Gyülekezeti óraszám: 1. Egyházi iskolák óraszám: 2.

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS

Felhasznált irodalom:

BARTHA, T. (szerk.), Keresztyén Bibliai Lexikon, Budapest 2000.

FAZAKAS, A., Szenvedésben is hálát adva in:

http://www.lelkesztovabbkepzo.hu/modul/igazsageset/2012_2/12_cantate.pdf

KÁLVIN, J., Az Apostolok Cselekedetei magyarázata, Budapest 2010.

LENKEYNÉ SEMSEY, K., Az Apostolok Cselekedeteiről írott könyv magyarázata, Budapest 1995. in: J. K.)

A filippibeli börtönőr megtérésének a története megmutatja, hogy a szabadító Isten mellett lehet dönteni, és a szabadítása az ember egész életére kihat. A megtérés bekövetkezhet egy krízishelyzetben is, egy félelmetes esemény hatására is, de a következménye egész életre döntő befolyással bír. A megtérésnek látható következményei lettek a börtönőr életében: a rabokat ápolta, segítette, örvendezett, és a keresztség felvételével vállalta a további életében is Krisztus követését.

A történetben központi szerepet játszik a szabadság és a rabság ellentétpárja. Miközben fizikálisan rabságban volt Pál apostol és Szilász, a lelkük szabad maradt. Miközben a börtönőr fizikálisan szabad volt, a lelke rab.

Pál apostol második missziói útján jut el **Filippi** városába. Vele van Szilász, Lukács és Timótheus. Filippi városában egy Lídia nevű, pogány származású, de zsidó vallást gyakorló asszony tért meg először az evangélium hatására. Majd megkeresztelkedett egész háza népével együtt. Mivel gazdag volt és vendégszerető, az ő háza lett a filippibeli misszió bázisa. Nála vendégeskedhettek Pálék, és hirdethették az evangéliumot. A város lakói alapvetően itáliai származású pogányok voltak, köztük sok veterán volt, és nagyon kevés zsidó származású, nem is volt a városban zsinagóga. A város lakói ugyanolyan jogokkal bírtak, mintha Itáliában éltek volna.

Pálék a néhány hetes filippibeli tartózkodás közben találkoztak egy olyan rabszolgánnyal, aki a gazdáinak szép jövedelmet hozott a jövőmondásával. A lányban lévő lélek neve azonos a delphoi jósdá bejáratánál őrt álló sárkány nevével (pneümapüthona). Úgy hitték a város lakói Delphoiban, hogy ebben a sárkányban, óriáskigyóban Apolló isten öltött testet, és ő szállta meg a papnőket. Később, ha valakiben **jövőmondó lélek** volt, akkor azt mondták, hogy ez a sárkánykigyólélek van benne.

Amikor az utcán találkoztak Pálék ezzel a lánnyal, konfliktusba kerültek.

Pál azonnal felismerte, hogy ez a rabszolgalány nemcsak fizikailag él fogságban, hanem a lelke sem szabad. Megszállott. Pál Jézust a neve kimondásával hívja segítségül, és szabadítja meg a lelki rabságból.

Ez a gyógyítás a pogány lakosság számára is világossá tette, hogy Jézusban olyan erő van jelen, amely nagyobb az ő isteneiknél. A lány gazdáinak nem az volt az érdeke, hogy a lány szabad legyen, hiszen rabságából húztak hasznot.

A lány gazdái bosszút akartak állni az idegeneken. Nem sokkal ez időszak előtt üzte el Claudius császár Rómából a zsidókat. A keresztyénséget abban az időben a környezet nem tudta megkülönböztetni a zsidó vallástól, és a zsidókkal szemben már volt egy kialakult ellenséges érzés. Ezt az idegengyűlöletet kellett csak feléleszteni. Pált és Szilászt, akik zsidó

származásúak voltak, Róma-ellenességgel vádolták meg. Timótheust és Lukácsot nem bántották, bizonyára azért, mert őket pogánynak tekintették.

A két misszionárius bántalmazás és megszégyenítés után került be a legszigorúbb börtönbe. **Kalodába** zárták őket. Ez egy római büntetőeszköz volt, ami nem más volt, mint egy fából készült eszköz, ami meggátolta, hogy a fogvatartott mozogni tudjon a börtönben. A lábakat szétterpesztették, és két fagerendát egymásra helyezve lebilincseltek a lábakat. A megkínzott és megszégyenített rabokat leültették a földre, és mozgásképtelenségre ítélték. Ez dupla szabadságvesztés volt. Az apostolok mégsem rabságként élték meg ezt a helyzetet.

Erre a kiszolgáltatott helyzetre lehetett volna panasszal és haraggal is válaszolni. Ezzel szemben Pál és Szilász minden körülmény között, a körülmények ellenére a belső szabadság miatt hálás tudott maradni. Az apostolok átéltek, hogy egy csoda által **Isten szabadít**. Ezzel igazolta Isten, hogy Ő hatalmasabb minden emberi korlátnál és akaratnál, és az emberi terveket bármikor felül tudja írni.

A börtönőr nem volt tanúja a csoda eseményeknek, csak a végeredményt látta. Életével felelt a rabokért a városparancsnok előtt. Mivel azt hitte, hogy megszöktek, ezért öngyilkos akart lenni. A börtönőr úgy szólította meg félelmében a rabokat, ahogyan a császárt, az isteneket és az előljárókat szólították meg abban az időben. Így nevezték a tekintéllyel, hatalommal bíró személyt. (kürioí) A börtönőr arra kérdez rá, hogy hogyan tudná megúszni a számonkérést. A görög szónak (szózdó) több jelentése is van. A börtönőr kérdése arra vonatkozik, hogy hogyan tudna kiszabadulni ebből a kellemetlen helyzetből. Hogyan menekülhet meg a büntetés elől, amit a városparancsnok mérne rá azért, mert hagyta elmenekülni a rabokat. A börtönőr pillanatnyi megoldása, kiszabadulás kísérletével szemben a két rab egy egész életre szóló megoldást kínál. Pál rámutat, hogy a börtönőr egész élete szükségét szenved. Ha megoldódik alapvetően az élete, akkor megoldódnak az egyes gondok. Pál pedig a szó másik jelentésére utal: az **egész életre szóló megmenekülésre**, megszabadulásra, amit üdvözülésnek lehet fordítani. Jézusban való bizalomra buzdítja Pál a börtönőrt. A börtönőr megmenekülését még megelőzte az apostolok bizonyoságtételének a meghallgatása, a tanulás. A filippi börtönőr a megtérése után azonnal felvállalta a döntését, és **megkeresztelkedett**. Az Isten iránti elköteleződés jele volt ez. A döntés következményének egész életre szóló felvállalása. Nemcsak maga a börtönőr részesült a keresztségben, hanem az egész **háza népe**. Ide tartoztak a gyermekek és a szolgák is. Ez a bibliai történet a református keresztséggyakorlat egyik bibliai alapja.

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

A lecke célja, hogy korosztályi szinten felmutassa az Isten melletti döntés jelentőségét, a megtérés fogalmát. Már az elején hangsúlyoznunk kell, hogy itt nem döntésre hívás történik, hanem a döntés és a megtérés bemutatása a börtönőr életében, és egyfajta gondolkodtatás, hogy a gyermeknek ma, a saját életében miért jó, ha Isten mellett tudhatja az életét.

A harmadikos gyermek még nem áll a személyiségfejlődésének azon a fokán, hogy az egész életéről gondolkodhatna, átlátna döntéseinek egzisztenciális súlyát, egy egész életre kiterjedő következményét. Ezért nem tanácsos ebben az életkorban kikérni tőle a megtérést. Természetesen a gyermek is átélheti a Szentlélek Isten munkáját, megtapasztalhat érintéseket, eljuthat egy korosztályos szintű elköteleződésre, ahogyan Isten iránti szeretete az ő mindennapjaiban megnyilvánulhat. Erre vonatkozik az „Istennel élni jó!” munkáltató tankönyvi feladat.

A megtérés fogalma, a börtönőr példája, esetleges hétköznapi történetek erősíthetik benne az Istenhez való tartozást, de a megtérés bűnhöz kapcsolódó aktusa csak később tud bekövetkezni. A megtérés előfeltétele, hogy az ember rádöbbenjen teljes romlottságára, egzisztenciális bűnösségére, hogy az egész valója Isten ellen lázad. Ehhez egy sokkal teljesebb identitásra van

szükség, ami majd csak a kamaszkorban, az identitáskeresés időszakában történik meg. A harmadikos gyermek még nem érti az egzisztenciális bűnösség fogalmát, ő még csak bűnökről, rossz cselekedetéről tud. A megtéréshez nem ezek a rossz cselekedetek szolgálnak alapul, hanem az egész lényünknek Isten uralma alatti elköteleződése abban a hitben, hogy a bűneinket Jézus megigazítja. Erről szól az aranymondás is, amiből az üdvösség szót emelhetjük ki a gyermekeknek: Aki Istenhez tér, mert hisz Jézus Krisztusnak, Jézus Krisztusban, az Isten boldogságában élhet.

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖVETELMÉNYEK

<u>Minimum</u>	<u>Optimum</u>
• Bátorítással vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, közös éneklésben, imádkozásban. • Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten: ○ Tudja segítséggel a tankönyvi képek és szöveg alapján a filippi börtönőr megtérésének történetét. ○ Tudja segítő kérdésekkel a szereplők egy-egy tulajdonságát megnevezni. ○ Tudja segítséggel értelmezni a lecke Igéjét: Apostolok cselekedetei 16,31	• Önként és aktívan vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, közös éneklésben, imádkozásban. • Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten: ○ Legyen képes a tankönyvi képek és a szöveg alapján a filippi börtönőr megtérésének történetét. ○ Tudja jellemezni néhány szóval a szereplőket és bizonyítsa állítását. ○ Tudja értelmezni a lecke Igéjét: Apostolok cselekedetei 16,3.

ÓRAVÁZLAT-JAVASLAT **GYÜLEKEZETEK, ÁLLAMI ISKOLÁK ÓRÁJÁRA**

Fő hangsúly: Választhatjuk a szabadító Isten melletti életet.

Kognitív cél: A filippi börtönőr történetén keresztül annak a felmutatása, hogy választhatjuk a szabadító Isten melletti életet.

Affektív cél: Az Isten melletti döntésben rejlő, korosztályos szintű pozitív érzelmi háttér feltérképezése és alakítása.

Pragmatikus cél: Bátorítás az Isten melletti személyes korosztályos szintű döntésre és annak a mindennapokban való megélésére.

Óra fő része	Javaslatok	Tananyag, célhoz kapcsolódás
Motiváció, ráhangolódás,	Kihez forduljak? Szituációs játék Tanítsuk meg a gyermekeknek a Magyarországon használatos segélyhívó számokat: 104 mentők	Eszköz: Minden tanulónak 3 db kártya a következő feliratokkal: 104; 105; 107.

előzetes ismeretek aktiválása	105 tűzoltók 107 rendőrség Rakjunk mindegyik hívószámból egyet-egyet a padjukra! Mondjunk szituációkat! Emeljék fel azt a számot, ahova fordulnának segítségért! Az elején olyan eseteket mondjunk, amelyek valóban a mentőkre, rendőrségre, tűzoltókra tartoznak, majd mondhatunk olyat, amiben nem tudnak segíteni: • Baleset történt az autópályán. • Füstöl a szomszéd ház ablaka. • Leesett egy tanuló a hintáról, és vérzik a feje. • Beindult egy ház riasztója. • stb. • Kicsúfolt a barátom, ezért szomorú vagyok. • Elpusztult a kishörcsögöm. • Félek a sötétben. Kérdezzük meg, hogy hova lehet fordulni ilyen helyzetekben! Hallgassunk meg többféle választ, többféle is helyes lehet! Átvezetés A mai történetben Pálról és Szilászról mesélek nektek, akik olyan helyzetbe kerültek, hogy senkihez nem fordulhattak segítségért. De ők mégsem adták fel, mégsem keseredtek el.	
Feldolgozási javaslat, munkáltatás	Történetmondás – A filippi börtönőr megtérése: • Pál és Szilász missziója Filippiben: Lídia • Pál és Szilász börtönbe kerül • A börtönben is dicsérik Istent • Éjszakai földindulás • A börtönőr kétségbeesése • Pál és Szilász hűsége a fogságban is • A börtönőr megtérése: mit tegyek? • Aranymondás: „Higgy az Úr Jézusban, és üdvözölsz mind te, mind a te házad népe.” ApCsel 16,31 • Befogadja házába, kimossa sebeiket, megkeresztelkedik háza népével. Mi változott a börtönőr életében? – A történet üzenetének elmélyítése a munkáltató tankönyv feladatával. Ki tette? Tettek a szabadító Isten mellett! – A történet üzenetét elmélyítő játék Jelöljünk ki az osztályban Lídiákat, Pálokat, Szilászokat, börtönőröket! Soroljuk fel a történetben	TKGY 22. lecke Fogalmak, amelyeket tisztázni kell: üdvösség, ház népe, kaloda TKGY 22. lecke 1. feladat TKGY 22. lecke 2. feladat

	található Isten melletti tetteket a munkáltató tankönyv 2. feladatából (TKGY 22. lecke 2.)! Mindig az a csoport álljon fel, akire igaz az állítás, miközben mondják a saját, játékban kapott nevüket! Beszélgetés a megtérésről a tankönyv ábrái, a Tudod-e? és a 3. feladat alapján. Szerepjáték: Pál apostol találkozása Lídiával Páros munka	A feladat a munkáltató tankönyvben is elvégezhető. TKGY 22. lecke 3. feladat TKGY 22. lecke 5. feladat
Aranymondás	„Higgy az Úr Jézusban, és üdvözülsz mind te, mind a te házad népe.” ApCsel 16,31	
Énekjavaslatok (alternatívák)	„Hol az Úr Jézus...” (TKGY 143. o. 9. ének) RÉ21 42: „Mint a szép híves patakra...” (TKGY 146. o. 14.) RÉ21 417: „Jöjjetek Krisztust dicsérni...” (TKGY 138. o. 3. ének) DU 64: „Jöjj az Úrhoz...” (+BS) RÉ21 173:7–8. verse: „Rólad, Uram...” (+BS) BS 171: „Jézus Krisztus megszabadított...” – kánon (+JJ)	
Házi feladat	TKGY 22. lecke 4. feladat	

TOVÁBBI ÖTLETEK

Képelemzési és szövegelemzési módszertani segédlet

TKGY 104–105. oldal

A képen látható:

104. oldal: Tematikus, szemléltető kép. Börtön, két leláncolt rab. Egyik imára kulcsolt kézzel, a másik kezeit széttárva ül. A börtön rácsa előtt áll a börtönőr.

105. oldal: Három férfit látunk, akik közül kettő vidáman üli körbe az előttük lévő ételeket, italokat. A harmadik átszellemült arccal ül, kezeit a térdén nyugtatja.

A szöveg: Pál és Szilász lelkesen hajtotta végre Jézus által megfogalmazott feladatukat. Hirdették az örömhírt. Ennek nem mindenki örült, s hamarosan börtönbe kerültek emiatt. A rabok nem vesztették el a hitüket ebben a nehéz helyzetben sem, imádkoztak, énekeltek. Isten segítségükre sietett, földrengéssel jelezte jelenlétét. A börtön ajtaja kinyílt, a börtönőr rettegett, hogy a rabok – akikért ő a felelős – megszöktek, már-már öngyilkosságra gondolt, amikor Pál megszólította és megnyugtatta. A börtönőr akkor értette meg, hogy mi a hit, megtért, megkeresztelkedett, és megváltozott az élete.

Instrukció a képolvasáshoz és a kapcsolódó szöveg elemzéséhez

- Olvassátok el a történetet! Figyeljétek meg, mi volt az oka a filippi börtönőr megtérésének!
- Mi volt Pál és Szilász feladata?
- Hogyan kerültek a börtönbe? Mit csináltak ott? Miért?
- Nézzétek meg a képet! Ki kicsoda a képen? Ki mit csinál éppen?
- Isten hogyan sietett a megmentésükre? Mi történt? Miért rettegett a börtönőr?
- Pál mit mondott a börtönőrnek?
- A börtönőr mire jött rá? Mit tett? Miért?
- Nézzétek meg az 105. oldalon lévő képet! Kik vannak ott? Mi történt?
- Mi a véleményed a börtönőrrel?

Beszélgetéspontok az aranymondáshoz:

Aranymondás: „Higgy az Úr Jézusban, és üdvözülsz mind te, mind a te háza népe.”

- Nézzetek utána, mit jelent az üdvözülés! Hogy lehetne egy mondattal kifejezni?
- Mit jelent az a felszólítás, hogy higgy az Úr Jézusban?
- Mit jelent a háza népe? Mondd más kifejezéssel!
- Fogalmazd meg saját szavaiddal az aranymondást!

Tékozló fiú – zenehallgatás a Talitha Kúmi zenekar előadásában

ÓRAVÁZLAT-JAVASLAT
EGYHÁZI ISKOLÁK 1. ÓRÁJÁRA

Fő hangsúly: Választhatjuk a szabadító Isten melletti életet.

Kognitív cél: A filippi börtönőr történetén keresztül annak a felmutatása, hogy választhatjuk a szabadító Isten melletti életet.

Affektív cél: Az Isten melletti döntésben rejlő, korosztály szintű pozitív érzelmi háttér feltérképezése.

Pragmatikus cél: Bátorítás az Isten melletti személyes korosztályos szintű döntésre, és annak a mindennapokban való megélésére.

Óra fő része	Javaslatok	Taneszköz, célhoz kapcsolódás
Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	Kihez forduljak? Szituációs játék Tanítsuk meg a gyermekeknek a Magyarországon használatos segélyhívó számokat: 104 mentők 105 tűzoltók 107 rendőrség Rakjunk mindegyik hívószámból egyet-egyet a padjukra! Mondjunk szituációkat! Emeljék fel azt a számot, ahova fordulnának segítségért! Az elején olyan eseteket mondjunk, amelyek valóban a mentőkre,	Eszköz: Minden tanulónak 3 db kártya a következő feliratokkal: 104; 105; 107.

	rendőrségre, tűzoltókra tartoznak, majd mondhatunk olyat, amiben nem tudnak segíteni: • Baleset történt az autópályán. • Füstöl a szomszéd ház ablaka. • Leesett egy tanuló a hintáról, és vérzik a feje. • Beindult egy ház riasztója. • stb. • Kicsúfolt a barátom, ezért szomorú vagyok. • Elpusztult a kishörcsögöm. • Félek a sötétben. Kérdezzük meg, hogy hova lehet fordulni ilyen helyzetekben! Hallgassunk meg a többféle választ, többféle is helyes lehet! Átvezetés A mai történetben Pálról és Szilászról mesélek Nektek, akik olyan helyzetbe kerültek, hogy senkihez nem fordulhattak segítségért. De ők mégsem adták fel, mégsem keseredtek el.	
Feldolgozási javaslat, munkáltatás	Történetmondás – A filippi börtönőr megtérése: • Pál és Szilász missziója Filippiben: Lídia • Pál és Szilász börtönbe kerül • A börtönben is dicsérik Istent • Éjszakai földindulás • A börtönőr kétségbeesése • Pál és Szilász hűsége a fogságban is • A börtönőr megtérése: mit tegyek? • Aranymondás: „<i>Higgy az Úr Jézusban, és üdvöülpsz mind te, mind a te házad népe.</i>” (ApCsel 16,31) • Befogadja házába, kimossa sebeiket, megkeresztelkedik háza népével. Ki tette? Tettek a szabadító Isten mellett! – A történet üzenetét elmélyítő játék Jelöljünk ki az osztályban Lídiákat, Pálokat, Szilászokat, börtönőröket! Soroljuk fel a történetben található Isten melletti tetteket a munkáltató tankönyv első feladatából (TKEI 22. lecke 1. feladat)! Mindig az a csoport álljon fel, amelyikre igaz az állítás, miközben mondják a saját, játékban kapott nevüket! Mi változott a börtönőr életében? – A történet üzenetének elmélyítése a munkáltató tankönyv feladatával.	TKEI 22. lecke Fogalmak, amelyeket tisztázni kell: üdvösség, ház népe, kaloda TKEI 22. lecke 1. feladat A feladat a munkáltató tankönyvben is elvégezhető. TKEI 22. lecke 2. feladat TKEI 22. lecke TKEI 22. lecke 3. feladat

	Beszélgetés a megtérésről a munkáltató tankönyv ábrái, a Tudod-e? és a 3. feladat alapján. Szerepjáték: Pál apostol találkozása Lídiával Páros munka	TKEI 22. lecke 5. feladat
Aranymondás	„Higgy az Úr Jézusban, és üdvözülsz mind te, mind a te házad népe.” (ApCsel 16,31)	
Énekjavaslatok (alternatívák)	„Hol az Úr Jézus...” (TKEI 159. o. 9. ének) RÉ21 42: „Mint a szép híves patakra...” (TKEI 162. o. 14. ének) RÉ21 328: „Jöjjetek Krisztust dicsérni...” (TK 65. o. 3.) DU 64: „Jöjj az Úrhoz...” (+BS) RÉ21 173:7–8. verse: „Rólad, Uram...” (+BS) BS 171: „Jézus Krisztus...” – kánon (+JJ)	
Házi feladat	TKEI 123.o. 4. feladat	

ÓRAVÁZLAT-JAVASLAT
EGYHÁZI ISKOLÁK 2. ÓRÁJÁRA

Fő hangsúly: Választhatjuk a szabadító Isten melletti életet.

Kognitív cél: A filippi börtönőr történetén keresztül annak a felmutatása, hogy választhatjuk a szabadító Isten melletti életet.

Affektív cél: Az Isten melletti döntésben rejlő, korosztályszintű pozitív érzelmi háttér feltérképezése.

Pragmatikus cél: Bátorítás az Isten melletti személyes, korosztályos szintű döntésre, és annak a mindennapokban való megélésére.

Óra fő része	Javaslatok	Taneszköz, célhoz kapcsolódás
Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	Házi feladat ellenőrzése, előző órai anyag felelevenítése. Mutassanak be a tanulók egymásnak rögtönzött interjút az újságcikkek címeivel! Önként jelentkező páros készítsen, adjon elő egy interjút, amikor az újságíró kérdezi Lídiát/ a börtönőrt/ Pált és Szilászt arról a változásról, amit a szabadító Isten végzett el az életükben! Az interjú után adjunk lehetőséget arra, hogy a tapasztalatokat megbeszéljék a diákok: milyen volt beleilleszkedni Lídia, a börtönőr, Pál, Szilász élethelyzetébe, vagy éppen újságírónak lenni. Átvezetés: A megtérésnek, Isten mellett való döntésünknek látható jelei vannak a mindennapokban.	TKEI 123.o. 4. feladat

Feldolgozási javaslat, munkáltatás	Istennel élni jó! Írjuk fel a táblára, vagy ragasszuk ki papírokon a munkáltató tankönyv 6. feladatában található kijelentéseket! Adjunk minden gyermek kezébe három felragasztható színes pontot vagy három Like alakú post-itot, vagy tegyünk ki az asztalra nyomdákat, amit használhatnak! Rakjanak jelet három olyan kijelentéshez, ami miatt jó Isten közelében lenni! Nézzük meg, melyik kapott az osztályban a legtöbb szavazatot! Írjunk újabb kijelentéseket! Aranymondás ismétlése Ismételjük át a múlt órai aranymondást: Rakjuk ki a szavakat összekeverve a táblára, rakjuk közösen sorrendbe! „Higgy az Úr Jézusban, és üdvözülsz mind te, mind a te házad népe.” (ApCsel 16,31) Beszélgessünk az üdvösségről! Üdvösség = Isten uralma alatt élni, Istenhez tartozni, az Ő boldogságából részesülni.	TKEI 22. lecke 6. feladat A feladat a munkáltató tankönyvben is elvégezhető. Eszköz: tábla, papírokon az aranymondás, mágnes/ blue-tack Aranymondás Megjegyzés: Utaljunk előre a következő évre, amikor egész évben Isten uralmáról, királyságáról lesz szó, hogy miért jó vele élni.
Aranymondás	„Higgy az Úr Jézusban, és üdvözülsz mind te, mind a te házad népe.” (ApCsel 16,31)	
Házi feladat	TKEI 22. lecke 7. feladat	